

Brusel 25. listopadu 2015
(OR. en)

14414/15

RECH 282
COMPET 531
SOC 684

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	13902/15 RECH 271 COMPET 503 SOC 650
Předmět:	Návrh závěrů Rady o prosazování rovnosti žen a mužů v Evropském výzkumném prostoru –přijetí

1. Lucemburské předsednictví považuje rovnost žen a mužů za jednu ze svých hlavních priorit v oblasti výzkumu a inovací. V této souvislosti předsednictví předložilo návrh závěrů Rady o tomto tématu, jež ve dnech 12. a 26. října a 5. listopadu 2015 projednala Pracovní skupina pro výzkum.
2. Výbor stálých zástupců na zasedání dne 20. listopadu 2015 tento návrh závěrů projednal, vyřešil zbývající nedořešené otázky a dohodl se, že jej předloží k přijetí na zasedání Rady pro konkurenceschopnost, které se bude konat ve dnech 30. listopadu a 1. prosince 2015. Polsko s ohledem na nedávné vnitrostátní volby vzneslo ke znění obecnou výhradu přezkumu.

3. Rada pro konkurenceschopnost se proto vyzývá, aby na svém zasedání ve dnech 30. listopadu a 1. prosince 2015 závěry přijala ve znění uvedeném v příloze.

* * *

Změny oproti předchozímu znění(dokument 13902/15) jsou v případě nově doplněného textu vyznačeny **tučným podtržením**.

**NÁVRH ZÁVĚRŮ RADY O PROSAZOVÁNÍ ROVNOSTI ŽEN A MUŽŮ¹ V EVROPSKÉM
VÝZKUMNÉM PROSTORU²**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

- své závěry ze dne 18. dubna 2005 týkající se posilování lidských zdrojů ve vědě a technologii v Evropském výzkumném prostoru³ (EVP), v nichž vyzvala členské státy, aby formulovaly cíle, pokud jde o účast žen, zejména aby podstatně zvýšily počet žen ve vedoucích pozicích s cílem dosáhnout nejprve evropského průměru 25 % zastoupených pozic ve veřejném sektoru a aby posílily účast žen na průmyslovém výzkumu a technologii;
- své závěry ze dne 30. května 2008 o vědecké kariéře příznivé pro rodinný život: na cestě k integrovanému modelu⁴, v nichž vyzvala Komisi a členské státy, aby vytvořily integrovaný model vědecké kariéry založený na vhodné kombinaci politik, která by zajistila pro výzkumné pracovníky prostředí příznivé pro rodinný život;
- své závěry ze dne 26. května 2010 o různých otázkách týkajících se rozvoje Evropského výzkumného prostoru⁵, v nichž uznala, že institucionální změna vyžaduje dlouhodobou strategii a dostatečné financování, a v nichž bylo zdůrazněno, že je třeba posílit začleňování genderového rozměru do evropského výzkumu;

¹ Pro účely tohoto dokumentu pojem „rovnost žen a mužů“ zahrnuje rovnováhu v zastoupení žen a mužů ve výzkumných týmech na všech úrovních, rovnováhu v zastoupení žen a mužů při rozhodování a začlenění hlediska rovnosti žen a mužů do obsahu výzkumu a inovací.

² PL: výhrada obecného přezkumu.

³ Dokument 8194/05.

⁴ Dokument 10212/08.

⁵ Dokument 10246/10.

- své závěry ze dne 11. prosince 2012⁶, v nichž byla rovnost žen a mužů spolu se zohledněním této zásady v oblasti výzkumu vymezena jako jedna z klíčových priorit Evropského výzkumného prostoru a v nichž Rada vyjádřila názor, že je nutné lépe začleňovat rozměr rovnosti žen a mužů do navrhování, hodnocení a provádění výzkumu za účelem účinného posílení špičkové kvality výzkumu a inovací;
- své závěry ze dne 21. února 2014 o zprávě Komise o pokroku ve vytváření Evropského výzkumného prostoru (EVP) v roce 2013⁷, v nichž vyjádřila názor, že zvyšování úsilí o systematické začleňování rovnosti žen a mužů a genderového rozměru do politik a programů výzkumu a inovací by mělo být zohledňováno při práci na plánu postupu pro EVP na evropské úrovni;
- své závěry ze dne 5. prosince 2014 o zprávě o pokroku ve vytváření Evropského výzkumného prostoru za rok 2014⁸, v nichž konstatovala, že pokud jde o profesní dráhu, přetrvává diskriminace na základě pohlaví, na rozhodovacích pozicích pak nerovnováha v zastoupení žen a mužů a ve většině vnitrostátních výzkumných programů nedostatečné zohlednění genderového hlediska, a vyzvala členské státy, aby podporovaly začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a rovné příležitosti;
- své závěry ze dne 29. května 2015 o plánu pro Evropský výzkumný prostor na období 2015–2020, v nichž jakožto jednu z hlavních prioritních činností stanovených v plánu pro EVP potvrdila převedení vnitrostátních právních předpisů v oblasti rovného zacházení do účinných kroků zaměřených na řešení nerovnováhy mezi ženami a muži ve výzkumných institucích a rozhodovacích orgánech a lepší začlenění genderového hlediska do politik, programů a projektů v oblasti výzkumu a vývoje a v nichž vyzvala členské státy a Komisi, aby provádění plánu pro EVP prostřednictvím odpovídajících činností uvedených v jejich akčních plánech nebo strategiích zahájily do poloviny roku 2016;
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. září 2015 o profesní dráze žen ve vědě a na univerzitách a skleněném stropu, na který narážejí⁹;

⁶ Dokument 17649/12.

⁷ Dokument 6945/14.

⁸ Dokument 16599/14.

⁹ Dokument 2014/2251(INI).

- sdělení Komise ze dne 21. září 2010 nazvané „Strategie pro rovnost žen a mužů 2010–2015“¹⁰;
 - své závěry ze dne 26. října 2015 o akčním plánu pro rovnost žen a mužů 2016–2020¹¹;
1. ZDŮRAZŇUJE, že nerovnosti mezi ženami a muži přetrvávají již příliš dlouho a že budoucí prosperita Evropy závisí na vědeckých a technologických inovacích. Zajištěním diverzifikovanějších pracovních sil a vyrovnanějších podmínek pro ženy a muže v oblasti výzkumu a inovací se umožní, aby Evropa plně využívala své zdroje pracovních sil a talentu;
 2. UZNÁVÁ, že rovnost žen a mužů v oblasti vědy přispěje k rozmanitosti, špičkové úrovni a kvalitě výsledků a že výzkum díky ní bude lépe reagovat na sociální i společenské výzvy, které jsou předmětem sdílené odpovědnosti žen i mužů. Využívání všech talentů a vytváření rovných příležitostí pro muže a ženy není jen otázkou spravedlnosti, nýbrž i záležitostí ekonomické efektivity. Podporou rovnosti žen a mužů bude posílena konkurenceschopnost EU, jakož i růst a tvorba pracovních míst;

PROVÁDĚNÍ PLÁNU PRO EVP

3. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že je odhodlána posilovat rovnost žen a mužů v Evropském výzkumném prostoru; UZNÁVÁ, že provádění plánu pro EVP a prioritizace rovnosti žen a mužů představují výtečnou příležitost pro převedení vnitrostátních právních předpisů v oblasti rovného zacházení do účinných kroků zaměřených na řešení nerovnováhy v zastoupení žen a mužů ve výzkumných institucích a rozhodovacích orgánech a pro lepší začlenění genderového hlediska do politik, programů a projektů v oblasti výzkumu a vývoje; VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby do poloviny roku 2016 vymezily pro otázky rovnosti žen a mužů ambiciózní cíle a v rámci svých akčních plánů či strategií zaměřených na provádění plánu pro EVP podnikly patřičné a konkrétní kroky;

¹⁰ Dokument KOM (2010)0491.

¹¹ Dokument 13201/15.

UDRŽITELNÉ KULTURNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ ZMĚNY

4. UZNÁVÁ, že v zájmu dosažení rovnosti žen a mužů a pro účely začlenění genderového hlediska do obsahu výzkumu a inovací a do programů uskutečňovaných v této oblasti je třeba ve vnitrostátních akčních plánech nebo strategiích zaměřených na provádění plánu pro EVP podporovat udržitelné kulturní a institucionální změny; a VYBÍZÍ členské státy, aby institucionální změny pojaly jako klíčový prvek svých vnitrostátních politických rámců pro rovnost žen a mužů v kontextu výzkumu a inovací; ZDŮRAZŇUJE úlohu, kterou s ohledem na prosazování rovnosti žen a mužů v kontextu výzkumu a inovací může na institucionální úrovni plnit zvyšování povědomí, vzdělávání, odborná příprava a výměna osvědčených postupů;
5. VYBÍZÍ členské státy a organizace zabývající se financováním výzkumu, aby poskytovaly pobídky motivující organizace provádějící výzkum včetně univerzit, aby přezkoumaly nebo vyvinuly strategie v oblasti prosazování rovnosti žen a mužů a plány pro rovnost žen a mužů začleňující hledisko rovnosti žen a mužů do obsahu výzkumu a inovací a do programů uskutečňovaných v této oblasti a aby mobilizovaly patřičné prostředky na zajištění jejich provedení;
6. KONSTATUJE, že přibližně jen 20 % řádných profesorů v Evropě jsou ženy a že změny směřující k jejich spravedlivějšímu zastoupení pokračují jen velmi pomalu¹², a proto VYZÝVÁ členské státy a příslušné instituce, aby usilovaly o stanovení orientačních cílů pro vyváženější zastoupení žen a mužů v řadách profesorů;
7. DOMNÍVÁ SE, že v oblasti výzkumu a inovací se musí při přijímání nových pracovníků a při kariérním postupu na všech úrovních, jakož i při přiznávání stipendií a grantů uplatňovat transparentnost; VYBÍZÍ členské státy a organizace financující výzkum, aby prosazovaly opatření, jimiž bude zajištěno, že přidělování finančních prostředků na výzkum nebude ovlivněno genderovou předpojatostí;
8. VYZÝVÁ výzkumné organizace včetně univerzit, aby v oblasti výzkumu a inovací podporovaly pro ženy i muže flexibilní pracovní podmínky a organizaci práce, jež budou vstřícné k rodině, včetně podpory vyváženého rozdělení povinností v oblasti péče, a aby přezkoumaly hodnocení pracovních výsledků výzkumných pracovníků s cílem zamezit genderovou předpojatost;

¹² Zpráva She Figures za rok 2012. Rovnost žen a mužů v kontextu výzkumu a inovací.

9. VYBÍZÍ členské státy, aby v zájmu dosažení institucionálních změn předložily ve spolupráci s Komisí a s přihlédnutím k činnosti Evropského institutu pro rovnost žen a mužů vhodné nástroje pro zvyšování povědomí o genderových otázkách a pro posilování příslušných kapacit;
10. VYBÍZÍ Komisi, aby i nadále posilovala provádění, sledování a hodnocení všech cílů programu Horizont 2020 v oblasti rovnosti žen a mužů, jež se vztahují k zastoupení žen a mužů ve výzkumných týmech a v rozhodování, jakož i ke genderovému hledisku, pokud jde o obsah výzkumu, a to ve všech možných fázích výzkumného cyklu; VYZÝVÁ Komisi, aby prozkoumala možnost poskytovat komplexnější a transparentnější údaje členěné podle pohlaví a genderové ukazatele, pokud jde o zapojení hodnotitelů a výzkumných pracovníků a dále o začlenění genderového hlediska jakožto předmětu výzkumu do projektů a programů financovaných programem Horizont 2020;
11. VYBÍZÍ Komisi a členské státy, aby zvážily možnost učinit ze zásady rovnosti žen a mužů a z otázek jejího zohledňování nedílnou součástí odborné přípravy a akcí organizovaných národními kontaktními místy, jakož i možnost zahrnout tato témata do komunikačních a informačních materiálů souvisejících s programem Horizont 2020;
12. VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby zvážily mimo jiné možnost zahrnout genderové hledisko do dialogů se třetími zeměmi v oblasti vědy, technologií a inovací; VYBÍZÍ strategické fórum pro mezinárodní vědecko-technickou spolupráci a Helsinskou skupinu, aby zvážily vypracování společných pokynů týkajících se genderového hlediska pro mezinárodní spolupráci v oblasti vědy, technologií a inovací;

GENDEROVÁ VYVÁŽENOST NA ROZHODOVACÍCH POZICÍCH

13. KONSTATUJE, že ženy jsou i nadále nedostatečně zastoupeny na nejvyšších akademických rozhodovacích pozicích, ať již jako členky vědeckých a správních rad, nebo jako vedoucí pracovnice vysokoškolských institucí¹³;

¹³ Předběžné údaje, zpráva She Figures za rok 2015 (dosud nepublikováno).

14. ZDŮRAZŇUJE, že o genderovou vyváženost na vedoucích a rozhodovacích pozicích je třeba usilovat patřičnými prostředky; VYZÝVÁ příslušné orgány, aby vymezily orientační cíle, **např. kvantitativní povahy**, směřující k vyšší genderové vyváženosti rozhodovacích orgánů včetně čelných vědeckých a správních rad, výborů pro přijímání a povyšování, jakož i hodnotících komisí, a VYBÍZÍ organizace financující a provádějící výzkum, aby tyto cíle splnily do roku 2020;
15. VYBÍZÍ Komisi, aby v úzké spolupráci s Helsinskou skupinou poskytovala podporu členským státům při řešení politických výzev týkajících se genderové vyváženosti, mimo jiné prostřednictvím vypracování pokynů v zájmu snazšího plnění orientačních cílů;

ZNALOSTI GENDEROVÉ PROBLEMATIKY A SOUVISEJÍCÍ SLEDOVÁNÍ

16. VYBÍZÍ členské státy, aby ve spolupráci s Komisí plně využívaly postupů vzájemného učení, mimo jiné v rámci Výboru pro Evropský výzkumný prostor a inovace (ERAC), a výměn osvědčených postupů týkajících se rovnosti žen a mužů v kontextu vývoje a inovací, a to se zřetelem k doporučením Helsinské skupiny a k výsledkům projektů zaměřených na toto téma a financovaných z rámcových programů EU, například GENDER-NET ERA-Net;
17. VYZÝVÁ členské státy, aby zajistily pravidelné shromažďování údajů členěných podle pohlaví pro zprávy She Figures a pokud možno i vypracování genderových ukazatelů v oblasti výzkumu a inovací a zabezpečily veřejné šíření;
18. VYBÍZÍ členské státy, aby ve spolupráci s Komisí na základě vhodných ukazatelů sledovaly provádění genderových politik, cílů, orientačních cílů a opatření na institucionální, vnitrostátní i unijní úrovni, a UZNÁVÁ, že hodnocení výsledků a dopadů provedených opatření má z hlediska dalšího zlepšování klíčový význam.
